

Bijlage 1 - Domeinen, subdomeinen en clusters

Bijlage bij de visietekst leren leren

Deze bijlage geeft een overzicht van de ordening per leeftijdsgroep binnen de discipline ‘leren leren’ van het leerplan *Op.stap, leerroutes voor iedereen*.

Domeinen groeperen doelen die bij hetzelfde onderwerp horen, meer bepaald leervundamenten, leerstrategieën, leerproces en keuzepocess. Ze brengen brede samenhang aan binnen de discipline ‘leren leren’.

Subdomeinen verfijnen deze samenhang binnen een domein door doelen te groeperen rond afgebakende deelonderwerpen, zoals cognitie, metacognitie, motivatie en organisatie. Ze maken zichtbaar hoe verschillende aspecten van eenzelfde onderwerp zich tot elkaar verhouden.

Clusters brengen binnen een subdomein groepen van doelen samen die verwant zijn met elkaar. Voor ‘leren leren’ beperken deze clusters zich tot de subdomeinen van het domein leervundamenten. Voorbeelden van clusters binnen het subdomein cognitieve vaardigheden zijn: objectpermanentie, oorzaak-gevolg en conceptvorming.

De horizontale, verticale en diagonale samenhang tussen doelen, zowel binnen de discipline ‘leren leren’ als over disciplines heen, wordt zichtbaar in de doelensets en leerroutes van het leerplan *Op.stap, leerroutes voor iedereen*.

Doelen zijn daarbij steeds ingebed in een coherent inhoudelijk ‘bouwwerk’, waarin kennis en inzichten systematisch worden opgebouwd over de verschillende niveaus van ordening.

Tabel 1. Domeinen, subdomeinen en clusters binnen de discipline leren leren

Domein	Subdomein	Cluster	F	JK	K2	K3	L1	L2	L3	L4	L5	L6
Leerfundamenten	Cognitieve vaardigheden	Objectpermanentie	X									
		Oorzaak-gevolg	X									
		Conceptvorming	X									
	Flexibiliteit	Ruimte	X									
		Tijd	X									
		Personen	X									
		Materialen en activiteiten	X									
		Denken	X									
	Taakgerichtheid	Routine	X									
		Taakbegrip en -organisatie	X									
Leerstrategieën	Cognitie		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Metacognitie	Reflectie	X									
			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Motivatie		X						X	X	X	X
	Organisatie						X	X	X	X	X	X
Leerproces	Werking van het brein					X	X	X	X	X	X	X
	Cyclisch leerproces					X	X	X	X	X	X	X
Keuzeproces	Kiezen		X	X	X	X	X	X	X	X		
	Studiekeuze								X	X	X	X